

„Tak, jako nepovažují Němce za nacisty, nepovažují ani Čechy za vyháněče a trýznitele Němců.“

Eva Hahnová v rozhovoru *Mír je křehká rostlinka*, který připravila Irena Jirků 256

ÚVODNÍK

Adaptuji se, tedy žiju

ONDŘEJ VRTIŠKA

243

FÓRUM ČTENÁŘŮ

245

MOZAIKA

246

ZÁKULISÍ

250

Kakapí mamánci

PAVEL PIPEK

252

Vznikly řešetláký v permu?

JIŘÍ KOLIBÁČ

252

Strom veškerenstva proteomickým kukátkem

FRANTIŠEK ŠPOUTIL

253

Cecidotaxy – definitivní řešení pro hálky?

RADEK MIKULÁŠ

254

ROZHOVOR

Mír je křehká rostlinka

Rozhovor s česko-německou historičkou Evou Hahnovou o odsunech a vyhnáních
IRENA JIRKŮ

256

TÉMA — ADAPTACE

260–272

Evoluční adaptace

Od jednoduchých přizpůsobení k účelnosti a ještě dál

JAN TOMAN

260

Akusticko-adaptační hypotéza na příklade vtákov

Jak parametry prostředí ovlivňují ptačí zpěv?

PETER MIKULA

264

Metabolická flexibilita

Adaptace organismu na měnící se dostupnost a potřebu energetických substrátů

JAN GOJDA, MICHAL ANDĚL

269

Hledání pravěkých „nástrojařů“

Ohlédnutí za výstavou nejstarších nástrojů našich předků

JIŘÍ SVOBODA

273

Zapomenuté zemětřesení

Výzkum zlomu, který nás časem může překvapit

PETRA ŠTĚPANČÍKOVÁ

276

Komu patří kultura?

Získávání exotických předmětů, artefaktů či lidských ostatků bývalo mezi evropskými cestovateli, vědci a muzei běžné. Dnes narůstá snaha narovnat dřívější praxi a odvezená etnografika vracet do země původu. Obraz však rozhodně není černobílý, mnohé repatriace vyvolávají pochybnosti.

JAROSLAV JIŘÍK, MARTIN SOUKUP

282

Kam mizí hmyz

Vliv neonikotinoidů na opylovače zemědělských plodin

KAROLÍNY HRUBÁ, MARTIN KONVIČKA

288

Mravenčí „mléko“

Mravenci produkují látku srovnávanou s mateřským mlékem savců. Podivuhodná tekutina možná přispěla k evoluci eusociality mravenců.

KLÁRA BEZDĚČKOVÁ

292

VERTIKÁLA — PŘED 70 LETY

295

JAZYKOVÝ KOUTEK

296

NAD KNIHOU

Jak hledí přírodní vědy do budoucnosti

JITKA KLIMEŠOVÁ

296

ARCHITEKTURA

Prompt-to-image

Nové výzvy a potenciál AI v architektuře

SHOTA TSIKOLIYA

298

JIHOAMERICKÁ OSTNOHŘBETKA rodu

Cladonota má stejně jako její příbuzné bizarně modifikovanou hřbetní část předohrudi, nejspíš na obranu před predátory, kteří se orientují zrakem.

Snímek Profimedia